

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 288, za pol leta K 144, za četrt leto K 72, za mesec K 24. Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Politični položaj.

Rekonstrukcija vlade odgojena.

LDU. Belgrad, 6. maja. Kakor je bilo razvidno že prej, so se vesti o rekonstrukciji vlade in izpremembi resortov pred koncem parlamentarnega odmora pokazale kot same kombinacije. Ako se bodo izvršile kakšne izpremembe, se ne bodo izvršile pred začetkom specialne debate o ustavi, ker bo do tedaj imela vlada posla z novimi predlogi glede posameznih členov ustave. Prejane se do takrat niti mesto vojnega ministra ne bo popolnilo.

Poročilo pravi, da bo vlada imela mnogo posla z novimi predlogi glede posameznih členov ustave in zato se ne more izvršiti rekonstrukcija kabineta pred koncem teh pogajanj. To pomeni, da namerava vlada znatno popustiti od svojega prvotnega ustavnega načrta, drugače pogajanja nimajo smisla. Ako pa namerava vlada popustiti, potem je to znak vsiljene slabosti in dokaz, da vladi potrebna večina za sprejem nespremenjenega ustavnega načrta je ni tako zagotovljena kakor to vlada sama razglasa po svojih glasilih. Daje: ako vlada noče že sedaj izpolniti izpraznjenih ministrskih mest, potem to dokazuje, da računa na možnost, da ena ali druga od dosedanjih opozicijskih skupin vstopi v vlado. Vprašanje je sedaj: katera skupina se bo udala in za kakšno ceno?

Delo konstituant.

LDU. Belgrad, 7. maja. Konstituenta bo nadaljevala svoje delo v ponedeljek 9. t. m. Ob tej priliki bo ministrski predsednik odgovoril na vprašanja poslancev glede terorja fašistov na Reki, o korakih, ki jih je podvzela vlada, da bi italijanska vlada izvršila svoje obveznosti na podlagi rapalske pogodbe ter o evakuaciji našega ozemlja po Italijanih. Zatem se bo nadaljevala generalna debata o ustavi, v kateri bo govorilo še 15 do 20 poslancev. Govorniki Jugoslovenskega, Narodnega in Komunističnega kluba bodo govorili predpisano dobo, ostali pa bodo imeli krajše govore. Verjetno je, da bo glasovanje o načelni strani ustavnega načrta v sredo dopoldne.

LDU. Belgrad, 6. maja. Dne 13. t. m. se bo končala generalna debata o ustavi ter se bo takoj pričelo glasovanje. Vlada je gotova, da bo pri glasovanju dobila večino, ker bodo zanj glasovali demokrati, radikalci, dr. Vošnjakova skupina, muslimanski narodni klub, muslimani iz Južne Srbije, zemljoradniki in nekateri poslanci zunaj strank, vsega skupaj okoli 250 do 260 poslancev. O drugih skupinah še ni nič znanega, ker je šele zelo malo poslancev prišlo v Belgrad.

LDU. Belgrad, 7. maja. Seja ustavnega odbora, ki je bila določena za 16. dopoldne, se je pričela ob 17.15. Seje se je udeležilo približno polovico članov ustavnega odbora. Predsednik dr. Ninčević je izjavil, da so bile ustavni odboru predložene izpremembe, med katerimi se nahajajo tudi take, o katerih bo treba dalje časa razpravljati. Ker se bodo seje ustavotvorne skupščine, na katerih se bo razpravljalo o ustavi v načelu, končale najbrže že 12. t. m., bi bilo nemestno, da se ustavotvorni odboru nalaga toliko material. Zato bo ustavni odbor počakal toliko časa, da ustavotvorna skupščina sprejme ustavo.

Pred resnimi dogodki.

LDU. Belgrad, 6. Ne daleč od samostana Dočana na Beli Klisuri je prišlo, kakor poroča »Skopljanski privredni Glasnik«, do borbe z Arnavti. Arnavtska tolpa 150 do 200 mož je preko meje že precej daleč vdrla, ko je naletela na naše območje čete. V borbi je padlo 42 Arnavtov,

v načelu, nakar se ustavni odbor sestane dne 14. t. m.

Pašičev odgovor na interpelacijo glede našega razmerja do Italije bo zelo krotak in pomirjevalen, ker ima Pašič že zdavnaj svoje dogovore z Italijo sklenjene. Teh dogovorov ne bodo izpremenile nobene interpelacije. Glasovanje o ustavi v načelu se bo pa odgodilo tako dolgo, dokler ne bodo končana pogajanja vlade z opozicijo.

Ministrski svet.

LDU. Zagreb, 8. maja. Včeraj popoldne je bila v Belgradu prva ministrska seja po praznikih. Na seji so mnogo razpravljali o razmerah na Hrvaškem sploh ter se je na predlog bana dr. Tomljenovića sklenilo, da se prepove Radićeva skupščina dne 16. t. m. bodisi v Zagrebu ali kjerkoli.

LDU. Belgrad, 8. maja. Pri ministrski seji so bili navzoči vsi ministri razen trgovinskega ministra dr. Spaha in poljedelskega ministra Pucija. Vlada bo hrvaškemu banu dr. Tomljenoviću poslala instrukcije.

Trumbićeva pogajanja z opozicijo.

LDU. Belgrad, 6. maja. »Tribuna« piše: Včeraj je dr. Trumbić odpotoval v Zagreb. V Zagrebu bo poizkušal priti v stik z opozicijskimi krogi, z narodnim in jugoslovenskim klubom in menda tudi z Radićevci. V kateri smeri se bodo gibal njegovi razgovori, je popolnoma neznan, vendar pa se temu njegovemu potovanju pripisuje v političnih krogih velika važnost. Meni se, da si bo dr. Trumbić prizadeval, da bi opozicija sprejela njegovo stališče o ustavi in državi in da bi ga podpirala v konstituenti.

Oster nastop vlade proti Radiću.

LDU. Belgrad, 6. maja. Po poročilih iz Zagreba čaka, kakor se govori v parlamentarnih krogih, bana dr. Tomljenovića nova velika in težka delikatna naloga. Razmere na Hrvaškem se momentano nekoliko slabšajo. Radić po svojih agentih nadaljuje akcijo, o kateri se v parlamentarnih krogih govori, da je proti državi. Današnja »Tribuna« piše, da se mora opustiti vsaka sentimentalnost in da se ne sme pustiti, da bi seta akcija dalje razvijala. Ne sme se več trpeti, da bi Radićevi poslanci na zborovanjih govorili proti kralju, regentu, vojski in konstituenti. Treba je storiti vse korake, in teh je dosti na razpolago, da se napravi temu konec. Tudi konstituenta in njen verifikacijski odbor morata spraviti na čisto vprašanje o mandatih teh poslancev, ki samo zlorabljajo svoj položaj, da delajo proti državi. Nadalje zvito ravnanje g. Radića se mora preprečiti in privedi v meje zakona. Enako poroča današnja »Politika«, da se govori v parlamentarnih krogih, da bo vlada že dne o tem sklepala, in sicer že začetkom prihodnjega tedna, ko pridejo iz Zagreba poročila o tej Radićevi akciji.

Ko je bil dr. Tomljenović podban v Zagrebu in Pribičević minister notranjih zadev, je bil Radić zaprt. Rezultat nasilne politike proti Radiću je znan iz zadnjih državnozbornih volitev, ki je prinesel Radiću večino hrvaških mandatov. Tako bo bržkone tudi sedaj, če bo vlada nastopala z bajoneti.

ostali pa so se umaknili v Albanijo. Značilno je, da so Arnavti vdrli istega dne, ko so na vzhodu bolgarske čete vpadle v našo državo. Tudi je značilno, da je ponoči pred napadom letel aeroplan z bolgarske strani preko našega ozemlja v Albanijo.

LDU. Belgrad, 6. Jutri bo bržkone seja ministrskega sveta, ki se bo poleg ustavnih predlogov bavila tudi z drugimi

vprašanji, ki so na dnevnem redu in ki čakajo na rešitev. To so predvsem ukrepi, ki so potrebni, da se radikalno napravi konec akcij bolgarskih komitašev v Makedoniji, ki jo pripravlja bolgarska vlada. Naša vlada bo storila vse, kar ji je na razpolago proti komitaški akciji.

LDU. Belgrad, 7. Albanci pripravljajo po zanesljivih vestih iz Prizrena veliko vojaško akcijo, naperjeno v prvi vrsti proti Orški, pa tudi proti Jugoslaviji.

LDU. Belgrad, 7. Presbiro javlja iz Londona: »Times« piše, da je na vprašanje poslanca v spodnji zbornici, ali je vlada poučena o ukrepih, katere namerava kraljevina Srbija, Hrvatov in Slovencev izvesti napram Bolgarski, odgovoril tajnik za zunanje zadeve, da vlada ve o teh ukrepih in da je poslaniška konferenca že napročena, da stori vse potrebne korake.

Ker utesne s temi dogodki biti zvezana tudi kakšna druga akcija, zato si pridržujemo komentar za prihodnjico, če bo sploh mogoče.

Trgovska pogodba z Italijo.

LDU. Belgrad, 6. Trgovinska pogajanja med Italijo in Jugoslavijo se bodo pričela koncem prihodnjega tedna. Kakor znano, so italijanski delegati pred svojim odhodom v Rim, kamor so šli po nove instrukcije svoje vlade, predložili naši delegaciji v proučevanje nove formalne predloge. Razen tega je predlagal g. Lucciolli, da naj bi se pogajanja nadaljevala na mnogo širši bazi in razen trgovskih in gospodarskih vprašanj vzela takoj v pretes tudi prametna vprašanja med obema državama. Zato je predsednik naše delegacije zahteval, da se naši delegaciji kot sestavni del posvetovalnega odbora prideli po en strokovnjak za parobrodstvo in vinogradništvo.

LDU. Belgrad, 6. Te dni bodo naši delegaciji za pogajanja z Italijo dodeljeni

strokovnjaki. Pogajanja se bodo nadaljevala, ker hoče Italija izvesti vse klavzule rapalske pogodbe. Italijanski glavni delegat Lucciolli bo te dni prišel v Belgrad, kjer se naši delegati s predsednikom dr. Ninčevićem že nahajajo.

Konec Avstrije.

LDU. Dunaj, 7. V sporazumu z vsemi strankami sestavljeni odgovor avstrijske vlade na spomenico finančnega komiteja zveze narodov povdarja, da morejo imeti težke žrtve, ki so zvezane s sanacijo, le tedaj upanja na uspeh, ako inozemske pomožne odredbe uspešno izvedejo rešitev denarstva in stabilizacijo valute. Finančni komite zveze narodov se nujno naproša, da oskrbi v obliki predumov še pred začetkom finančnih transakcij za nabavo živih in inozemstvu potrebnih kreditov. Da napravi konec dviganju in padanju denarne vrednosti in da stabilizira valuto, se je izjavila vlada pripravljena, izročiti novi banki, ki bi se ustanovila s pomočjo inozemskega kapitala, izključno pravico izdajanja bankovcev, pri čemer bi se zagotovila Avstriji primeren delež v upravi tega zavoda.

Kakor hitro bodo »zavezniki« ustanovili na Dunaju s svojim kapitalom avstrijsko državno banko, bo konec nemško-avstrijske samostojnosti in neodvisnosti. Gospodar je tisti, ki daje denar. Nemška Avstrija bo francoska kolonija.

Proti Nemčiji.

LDU. Belgrad, 8. Presbiro poroča iz Pariza: »Journal des Debats« piše, da so se v Londonu odredile nadaljnje sankcije, ako bi okupacija Poruhirja ne bila zadostna. Te sankcije bi obstojale v tem, da bi zavezniški okupirali izliv Labe ter lukl Hamburg in Ljubek. Te kraje bi zasedle pariške pehotne čete. Zavezniški bi carino prevezli v svoje roke. Za to določene ladje so že popolnoma pripravljene.

IG. MIHEVC:

Londonski ples.

Kakor so vedno znali tako so angleški državniki tudi sedaj razumeli vsako priliko izriniti v prid svojemu finančnemu kolosu. Pred nekaj dnevi se je vršila v Londonu konferenca, na kateri so razpravljali o Nemčiji, koliko in kdaj naj plača antanti vojne odškodnine, in če ne bi hotela plačati, kako bi jo do tega prisilili. Francoski delegati, ministrski predsednik Briand, je zahteval zasedbo ruhrskega in vestfalskega ozemlja, če Nemčija ne ustreže ultimatu reparacijske komisije. Ob tej priliki pa je Lloyd George vstal in Briandu rekel: Prijatelj, do tu in ne dalje, ker regulator svetovnih financ imamo mi v rokah in kdor ima tega v rokah, ima tudi besedo!

Angleški državniki so redno umeli ob pravem trenutku zasejati razdor med narode. Pred svetovno vojno je bila razprtija med Angleško in Nemčijo veliko večja, kot med Rusijo in Avstrijo in tudi kot med Francijo in Nemčijo — ta razpor med Anglijo in Nemčijo je zadnjih deset let dajal direktive svetovni politiki. Brez omejenega razpora, bi ne bilo nobene zveze med Angleško in Francijo in nobene zveze med Angleško in Rusijo in le v tem pogledu je bilo mogoče Angleški izriniti Rusijo in Francijo za svoje pomagače, ki naj bi pomagali angleške aspiracije udelekovati. To se je Angležem imenitno posrečilo in že se kažejo uspehi angleških politikov na zadnjih konferencah.

Angleži so razumeli Nemčijo politični med fronto Rusije in Francije; Nemčija se je tedaj morala boriti proti največjim imperijem sveta. Med Rusijo in Avstrijo je šlo za to, kdo bo gospodar na Balkanu in na drugi strani je šlo med Nemčijo in Belgijo za to, kdo bo gospodar Osrednje Afrike.

Tako je to nasprotje med angleži in Nemci zavzemalo velikanske

dimenzije. Ne samo po celi Evropi, temveč tudi izven Evrope je nastal boj za kolonije.

Boj se je raztegnil na zapad in južnozpadno od azijskega kontinenta v Afriko. Angleško-nemški spor je našel izhod v Carigradu, kjer je sedež turške vlade. Tukaj sta trčila skupaj mladi nemški in stari angleški imperijalizem, ki se je jel bati za svoja posestva, za svoje železnice v nekdanji Makedoniji. Še bolj pa se je bal angleški imperijalizem direktne železnice pod nemškim vplivom, ki naj bi vezala Severno morje z Bosporom, ker ta bi v Turčiji Angležem podkopala ves vpliv. Da je bagdadska železnica med najvažnejšimi programi azijskega omrežja, tega so se Angleži dobro zavedali, ker je nemški imperijalizem segel že do indijskega praga, ki bi spajal nemško morje s Perzijskim zalivom ter si ustvaril gospodarski in političen most.

Nemčija je bila del časa tudi edina prijateljica Turčije in kot taka tudi edina, ki Turčiji ni nič ukradla, dočim so jo domalega vse evropske države oropale krog in krog, tako približno se je ironično izjavila diplomacija trojezve na konferenci v Algecirasu.

V Damasku 8. novembra l. 1898., ko je nemški Viljem posestil sultana, se je ta izrazil: On in 300 milijonov mohamedancev, ki so danes združeni v sultanat, v kalifat, imajo v nemškem cesarju vedno dobrega prijatelja. Seveda je nemški Viljem imel takrat ravno take misli, kakor jih ima danes Lloyd George. Nemški cesar je hotel Turčijo napraviti za svojo domeno, kakor danes Lloyd George Nemčijo za Angleško.

Gradba nemških železnic v Turčiji ni bila samo gospodarskega pomena, temveč tudi strateškega in političnega, ker Nemčiji je bilo do tega, da ima v Turčiji ne samo dobre

ga, temveč tudi močnega prijatelja. Nasprotno pa je bila Angleška interesirana na tem, da čimboli oslabi Turčijo, da jo napravi nesposobno, da taka Nemčiji ne bi mogla koristiti.

Danes se poslužujeta Foch in Clemenceau tega, kar je grof Westruji med vojno v nemškem Reichstagu govoril: »Mi ne smemo sklepati nobenega miru pod nobnim pogojem brez vojne odškodnine.« Varuhi francoskih finančnih piratov Foch, Clemenceau in Briand hočejo danes s svojo soldatesko zasesti ruhrske in Vestfalske premožnosti in polastiti se poreske industrije. Tukaj pa pridejo v navzkrižje za Angleži, ker je angleškemu industrialnemu kapitalizmu na tem, da se nemška industrija uniči. Vendar pa je Angležev strah, da se s tem ne bi francoska preveč okrepila. Nemška industrija je moderna in tedaj zmogljiva konkurenca v celi Evropi, naproti pa Angleži niso znali do danes svoje industrije modernizirati, ostala je patriarhalna.

Angleži so drveli za svojim imperijalizmom, bili so brutalni, kamor so prišli, hoteli so vse podjarmiti, vsidrali se s svojo trgovino, pozabili so pa na to, da je treba poleg trgovine razvijati moderno in solidno industrijo! Tendence nemškega kapitalizma na Balkanu, posebno v Turčiji, pa je bila: V hiši prijatelja gospodariti in ga po svoje vzgojiti, podjarmiti ga tako, da ne spozna, da je podjarmljen.

Angleški kapitalizem je popolnoma drugače ravnal in ker ni bil zmogljiva konkurenca, je zapiral pota vsem svojim konkurentom.

Lord Landstown je dne 7. maja 1903 kot minister za zunanjo politiko v angleški zgornji zbornici dejal: »Angleška ne sme dopustiti, da bi imela katerakoli država v Perzijskem zalivu svoje štacijske postaje za parnike in da bi gradila železnice. Vsako državo, ki bi hotela kaj takega, moramo s silo preprečiti.«

Angleški državniki so se zavedali, da bi bili s tem ogroženi v Indijem oceanu, katerega hočejo imeti za »Angleško srednje morje«, na katerem hočejo gospodariti nad Avstralijo, vhodno in zahodno Indijo, Arabsko in Vzhodno Afriko.

Če se ozremo nazaj na vse intrige, ki jih je znala angleška spletna, vidimo, koliko nedolžne krvi je bilo radi tega prelito; izgrajila je Italijo proti Turčiji v Tripolitani — od tega se danes Italija nima drugega kot boje; hujšala je balkanske države proti Turčiji; ko je nastopila angleška imperialistična era l. 1882., je zasedla Egipt, — od tistega časa se je vedno bolj vsidravala v tej deželi. Če bi hoteli naštevati vse imperialistične pohode, ki jih je Angleška napravila od leta 1882. dalje, bi morali napisati cele knjige.

Veliko lažje kot je v resnici, si danes angleški industrialni kapitalisti predstavljajo, da bodo nemško industrijo uničili. Sicer pa so pričeli že z reparacijsko komisijo praktično uničevanje nemške trgovine. Angleži niso kakor Francija zahtevali od Nemcev, da poravnajo škodo, ki jo je prejšnji nemški imperijalizem napravil, temveč so zahtevali od Nemcev trgovsko brodovje in plačilo v denarju. Seveda Angleži ne računajo, da imajo opraviti z dobro organiziranim in izvrstno discipliniranim nemškim narodom in dobro organizirano trgovino in industrijo.

Le en sam primer žilavosti nemške industrije.

Produkcijo rjavega premoga ob Renu nam kaže sledeča statistika:

Leta 1893 so producirali 1 milijon ton; leta 1903 so producirali 3 milijone ton; leta 1914. 19 in pol milijona ton; leta 1920 so producirali 30 in četrt milijona ton.

Te številke nam kažejo, kako hitro se je nemška industrija znala

pomagati s produkcijo premoga, po francoski zasledbi saarske kotline.

Če si Lloyd George in Briand še tako prizadevata, zadovoljiti svoje kapitaliste, je le nekaj kar moramo omeniti in to je: Da se je nemški proletarijat znal otresti svojih Junkerjev in se bo znal tudi angleških kapitalističnih kremljev.

Nešteti konferenci, ki jim je svrha samo to, kako bi se eni ali drugi narodi bolj izjemali od peščice svetovnih kapitalistov, upajmo, da bo kmalu konec. Potrjuje nas v našem upanju to, da danes francoski proletarijat čez nenasičenega Brianda bolj

udriha, kot pa nemško delavstvo in ravnotako ima angleški proletarijat s svojim Lloyd Georgeom še velik račun — za kapitalistični ples.

Celje okolica!

Občinske volitve za celjsko okolico se bodo vršile jutri v torek dne 10. tm. Obračunajte ta dan z dosedanjimi gospodarji v občini! Socijalno demokratična skrinjica je druga! Vano izpusite kroglico, pa boste najboljše obsodili svoje tlačitelje.

Izidi boja za občino.

OKRAJ KAMNIK.

Hrušvka, Volilcev 75, oddanih 60, SLS 31 (5), SKS 29 (5).

Šmartno, Volilcev 93, oddanih 77, SKS 30 (4), SLS 47 (6).

Domžale, Volilcev 465, oddanih glasov 312, SLS 145 (11), SKS in JDS 167 (13).

Homec, Volilcev 102, oddanih glasov 88, SLS 63 (11), Napredna gospodarska stranka 25 (5).

Jarše, Volilcev 157, oddanih glasov 124, SLS 80 (10), Stranka vzpostavitve poštenega občinskega gospodarstva 44 (6).

Mengeš, Volilcev 338, Oddanih glasov 270, SLS 88 (5), Neodvisna stranka 88 (5), SKS 94 (6).

Radomlje, Volilcev 100, Oddanih glasov 85, Kmetijska zveza 41 (5), SKS 44 (5).

Šmarca, Volilcev 110, Oddanih 94, Prosta stranka 43 (8), SLS 41 (8).

OKRAJ KRANJ.

Zmirec, Volilcev 320, Oddanih glasov 225, SLS 167 (13), SKS 49 (3).

Selce, Volilcev 992, Oddanih glasov 543, SLS 362 (16), Kmetijsko-delavska zveza 63 (3), SKS 118 (5).

Senčur, Pri razdelitvi mandatov se je zgodila pomota, ki se je popravila nastopno: Kmetijsko-delavska lista dobi namesto 5 odbornikov 4, Gornja stranka 8 odbornikov, SLS dobi namesto 11 odbornikov 12.

OKRAJ LITIJA.

Radohova vas, Oddanih glasov 52, SKZ 25 (5), SKS 27 (5).

Velike Peči, Oddanih glasov 48, SKZ 30 (6), SKS 18 (4).

Križka vas, Samo ena lista.

OKRAJ NOVO MESTO.

Orehoviča, Oddanih glasov 175, SLS 80 (7), orehovski občani (SKS) 95 (9).

Prečna, Oddanih glasov 327, SKS 190 (14), SLS 129 (10).

Šmihel-Stopiče, Oddanih glasov 785, SLS 428 (18), SKS 357 (14).

Št. Peter, Oddanih glasov 345, SLS 239 (17), SKS 106 (7).

Toplice, Oddanih glasov 249, SLS 142 (14), SKS 107 (10).

Metlika, Odanih glasov 234, SKS 182 (13), SLS 51 (3).

OKRAJ KONJICE.

Stranice, Volilcev 144, oddanih glasov 84, SKS 34 (6), JSDS 50 (10).

Politične vesti.

+ **Atentat na ministra Draškoviča.** Preiskava glede atentata na ministra Milorada Draškoviča ni rodila nobenih stvarnih uspehov. Nadaljnjo preiskavo vodi sodišče. — Uspeha pa ne bo, ker je bil atentat fingiran.

+ **Vsled fašistovskega terorja** so sklenili zadržati Jugoslovenci, da se ne udeležijo volitev in da umaknejo kandidature Corellija.

+ **Carinska vojna med Srbijo in Avstrijo.** V ogrskem parlamentu je poslanec Gaal (stranka malih poljedelcev) napotil proti v inozemstvu razširjenim govorilam, da so madžarski agrarci krivi carinske vojne s Srbijo, ki je bila pravi vzrok svetovne vojne. Izjavil je, da je bil glavni vzrok carinske vojne dejstvo, ker so hoteli Srbi prisiliti, da naroči svojo tovarniško opremo v škodovih tovarnah. Ker pa

Vitanje, Volilcev 69, odanih glasov 52, Slovenska gospodarska stranka 27 (5), NSS 25 (5).

OKRAJ CELJE.

Ponikva, Oddanih glasov 302, JSDS 84 (7), Združeni kmetje 218 (17).

Št. Peter na Madvedjem selu, Oddanih glasov 145, SKZ 66 (7), Neodvisna kmetijska stranka 80 (9).

Sladka gora, Oddanih glasov 127, SKZ 68 (9), spodnji deli občine Sladka gora 59 (7).

Šmarje pri Jelšah, (okolica), Oddanih glasov 439, SKS 110 (6), SKZ 297 (16), JDS 20 (1), izvenstrankarska kandidatna lista 12 (1).

Šmarje pri Jelšah (trg), Oddanih glasov 144, SKS 66 (8), SKZ 38 (4), JDS 38 (4).

Zibika, Oddanih glasov 97, SKS 54 (9), SLS 43 (7).

Zusem, Oddanih glasov 189, SKS 87 (7), Združeni volilci zavednih kmetov 102 (9).

Sv. Štefan, Oddanih glasov 127, SKS 63 (8), SLS 64 (8).

OKRAJ PTUJ.

Sv. Trojica pri Slatini, Volilcev 105, oddanih glasov 59, SKZ 24 (4), Neodvisna kmetijska stranka 35 (6).

Rogaška Slatina, Volilcev 96, oddanih glasov 83, Kmetijska delavska zveza 38 (4), JDS 45 (6).

Rogatec, Volilcev 131, oddanih glasov 115, Slovenska stranka 52 (7), Kmetijska delavska zveza 63 (9).

Slatina (okolica), Volilcev 330, oddanih glasov 148, SKZ 84 (9), SKS in JDS 67 (7).

Žetale, Volilcev 136, oddanih glasov 92, SKZ 34 (6), SLS 22 (4), JSDS 36 (6).

Tekačevo, Volilcev 95, oddanih glasov 68, SKZ 30 (4), SKS 38 (6).

Sv. Florjan, Volilcev 173, oddanih glasov 108, Skupian Anton Perkovič 60 (9), SLS 48 (7).

Dončka gora, Volitve se niso vršile, ker se je ena lista baje izgubila.

Brežice, Oddanih glasov 194, Dobijo: JDS 5 odbornikov, SLS 2 odbornika, SKS 4, JSDS 5 odbornikov.

Sevnica, Oddanih glasov 382, JDS 55 glasov, (4 odbornike), SLS 80 glasov (5 odbornikov), NSS 86 glasov (5 odbornikov), JSDS 76 glasov (5 odbornikov), SKS 85 glasov (5 odbornikov).

je Srbija to naročila od Creuzota, so ji odgovorili s carinsko vojno.

+ **Volitve v Italijanski parlament.** Za predstojajoče volitve v Italijanski parlament je socialistična stranka Julije Benečije postavila naslednje kandidatne liste, in sicer za tržaški volilni okraj: Passigli Josip, urednik, profesor inwinkl Orlando, Visnicher Vaško, tajnik kovinarjev, Pisosci Zefirin, učitelj. Za gorški okraj: Prof. inwinkl Orlando, Stofla Alojzij, uradnik, Brezaz Vid, tajnik stavbinih delavcev, Petecjan Josip, deželni tajnik, Polenčič Josip, kmet. Za istrski volilni okraj: Passigli Josip, Petecjan Josip, Nobile dr. Karol, Kermoli Vincenc, vodja zadrage pekovski delavcev v Gorici, Riosa Anton, tajnik delavske zbornice, Piorentin Pavel, mizarški pomočnik.

+ **Rusko-nemška pogodba.** Listi pišejo, da so včeraj zastopniki zunanega urada in, zastopniki sovjetske Rusije v Berlinu podpisali pogodbo, na podlagi katere se

delokrog dosedanjih preskrbovališč razširi, v toliko, da dobe ta preskrbovališča pravice zastopati interese podanikov svoje države in gojiti gospodarske odnose med obema državama. Druga pogodba se tiče nemško-ruske izmenjave ujetnikov.

+ **Za Amsterdam** se je na svoji zadnji seji izjavila češkoslovaška strokovna komisija. Na seji navoči tajniki komunističnih strokovnih organizacij so se zadržali pasivno.

+ **Nemški železničarji** v čsl. republikli so se z 26 proti 10 glasovom izjavili proti III. internacionali. Vse pristaje Moskve so sklenili izključiti iz svoje organizacije.

+ **Poslanik estonske vlade** Hellad je prišel v Prago.

+ **Priseljevanje v Ameriko.** Po senatu odobreni zakon o omejitvi priselitve določa, da se smejo od vsakega naroda priseliti 3% števila, ki se je leta 1910 nahajalo v Zedinjenih državah.

Dnevne vesti.

Carina na knjige. Včeraj so zastopniki združenja belgrajskih tiskarjev protestirali pri ministrskem predsedniku proti svobodnemu uvozu naših tiskanih knjig z Dunaja ter zahtevali, da se za te knjige uvede visoka carina.

Državne zgradbe. Ministrski svet je sklenil, da se sto milijonov dinarjev od vsote 850 milijonov dinarjev, katere je država dobila od Narodne banke, nakaže za zidanje državnih zgradb.

Zgradba vseučiliške knjižnice v Beogradu. Ministrstvo za prosveto bo te dni razpisalo natečaj za zgradbo knjižnice belgrajskega vseučilišča.

Finančna delegacija objavlja nradno: Avstro-ogrski drobiž ni izenačen v vrednosti z našim denarjem in ne velja več kot zakonito plačilno sredstvo in se ne bo zamenjal. Državne blagajne ga odslej ne bodo več sprejemale.

Telefonski promet z Visom. Ministrstvo za pošto in brzojav je vzpostavilo brzojavni promet za privatnike z otokom Visom.

Udeležencem za obisk kmetijske razstave v Pragi se naznanja, da odide poseben vlak iz Beograda v sredo, dne 11. maja ob 7.30 zjutraj in bo vozil skozi Slovenijo v noči od srede na četrtek. Več se nam ni sporočilo. Vsak naj skuša pravočasno priti ob progi Brežice—Zidamost—Celje—Maribor na postajo in počakati na prihod vlaka. Legitimacije, ki so se poslale iz Beograda, so se nemudoma dostavile vsem prikaženim udeležencem skupne vožnje.

Otročarja ali neumnost. Po ljubljanskih ulicah je nespametnež lepil listke z napisom: »Požar na Kodeljevem je začel cel boja proti draginji mleka — vasi v okolici bodo sledile! — Kaj takega more potuhiti le slaboumež. Z draginjo mleka niso v zvezi vaši, ampak gospodarske razmere, ki se dajo odpraviti le z dobro gospodarsko politiko. Bacil fašizma prehaša torej tudi na bolne možgane.

Ameriški konzulat v Zagrebu, ki se je preselil v svoje nove prostore na Zrinjskem trgu št. 19, bo začel uradovati dne 10. maja. Vhod za stranke, ki prosijo vizumov, je v Gajevi ulici št. 13. Vizumi se bodo delili od 9. do 12. dopoldne. Pristojbina za vizum znaša 400 dinarjev, ki se sprejemajo samo v jugoslovanskih bankovcih. Prosilci morajo predložiti zdravniško izpričevalo in potrdilo pristojne politične oblasti, da ne pripadajo nobenemu društvu, ki se nahaja v protislovju z načelnimi naredbami vseh priznanih držav.

Tedenski zdravstveni izkaz: V Ljubljani je umrla v tednu od 24. do 30. aprila t. l. 28 oseb, v zavodih 14, rodilo pa se jih je 24. — V tem tednu so bile naznanjene tele nalezljive bolezni: 1 slučaj davice, 1 slučaj škrlatnine in 1 slučaj črni koz.

Iz strok. organizacije.

Mlinarje odpuščajo. Velemilin Vinokota Majdiča v Kranju je v soboto odpustil 35 delavcev mlinarjev od dela. Pred tremi dnevi smo čitali v »Jutru« pod gospodarstvom sledečo notico: Odsek mlinarske industrije je poslal potom Zveze industrijev v Ljubljani na generalno direkcijo carin v Beogradu vlogo, v kateri stavi direkcijske sledeče predloge: Generalna direkcija naj nemudoma dovoli kontingentiran izvoz pšeničnih in rženih izdelkov, zlasti izvoz točasnih zalog mlinov. Nadalje naj omogoči uvoz žita v predelavo in zopet izvoz mlinarskih izdelkov brez plačevanja

carine in brez osiguranja valute po ekvivalentnosti blaga. Diferenca med izvoznimi carinami za žito in moko naj bo večja, oziroma naj bo moka izvozne carine oproščena. — O tem spregovorimo nekaj več v prihodnjih dneh. Delavstvo mora biti prva žrtve vsake krize v industriji.

Gospodarstvo.

— **Zamenjava kron v Dalmaciji.** Izvedba valutne reforme v Dalmaciji in zamenjava kron se je začela odgodila, dokler ne bodo evakuirani tudi ostali kraji. Glavni inspektorat za sedaj samo zbira statistične podatke za zamenjavo kron.

— **Vprašanje južne železnice.** Z Dunaja se poroča, da je avstrijska vlada pristala na novo ureditev južne železnice. Samo naša vlada še ni dala svojega privoljenja. Radi finančnih težav se je opustil načrt, da bi naša država odkupila proge na našem ozemlju.

— **Za ribištvo v Dalmaciji.** V Beogradu je došla delegacija našega ribarskega združenja na jadranskem Primorju. Delegacija je predvčeršnjim pričela s svojim delom v direkcijski carin za ureditev čim lažjega in hitrejšega uvoza potrebnih priprav in orodja za naše ribištvo v Dalmaciji. Ob enem bo skušala rešiti še druga vprašanja, ki so v zvezi z našim ribarstvom na Jadranu.

— **Izvoz sliv.** Da bi se izvoz sliv, ki so lansko leto precej dobro uspeli, olajšal, je poljedelsko ministrstvo zahtevalo, naj gospodarsko finančni komite ministrstev zniža izvozno carino na slive na 30%.

— **Nabava lokomotiv.** Naša vlada se je odločila, da v Ameriki nabavi veliko število težkih brzovoznih lokomotiv za prevažanje blaga. Vagone pa bodo kupili deloma na Francoskem, deloma pa v Belgiji.

Dopisi.

Tržič. V naši občini je dobilo pri volitvah v občinski odbor socialno demokratično delavstvo od 24 tih 7 odbornikov in sicer so izvoljeni: Snaj Henrik, kovinar, Albin Lajovic, ravnatelj, Viktor Čadež, kovač, Rok Stegnar, delavec, Ivan Kramar, čevljar, Franc Jerman, delavec, Jožef Bukovnik, posestnik.

Trbovlje. Veleposestnik in nasprotnik osem urnega delavnika kandidat klerikalcev za občinske volitve v naši občini nekdanji župan žalostnega spomina in liberalni deželnozborski poslanec gospod Ferdo Roš je postal na svoja stara leta klerikalec. Na klerikalni kandidatni listi je sledeča zanimivost: Na prvem mestu seve radar, potem zaporedoma veliki kmetje, potem peti krojač Arnshek, šesti župnik Česl, sedmi veleposestnik gospod Roš. Trboveljski in hrastniški delavci se bodo še prav dobro spominjali, kako oblastno je ta gospod nastopal. Največji strah so pa imeli hrači pred njim. Redarji so imeli strogo povelje vsakega hrača takoj v občinske zapore zapreti. Tako se je pripetil slučaj, da se je ubogi revež v zaporu v Hrastniku celo obesil. Ob uveljavljanju splošne volilne pravice mu ni šlo v glavo, da bi imel njegov hlapec isto pravico kot on, bogataš. Besnel je proti osem urnem delavniku, kratko, ta mož je strupen delavski sovražnik. Pa kaj klerikalcem za to! Radi bi poznali samo enega delavca, ki bi oddal svoj

glas stranki, ki ima tako zagrizene delavske sovražnike na svoji listi. »Novi čas« kje si? Vsak zaveden delavec bo spustil svojo kroglico v drugo skrinjico, ki je prava delavska ter kmečka skrinjica socialne demokracije.

Hrastnik. Kakor smo izvedeli, bo gospod Arnshek, kandidat klerikalne stranke in krojaški mojster opustil svojo delavnico in se bo posvetil izdelovanju oblek za šumaštre, duhovnike in tercijalke, sploh ima baje večje naročilo za ženske spodnje hlače ter kratke krila za tercijalke. Želimo mu obilo uspeha.

Rogatec. V »Novi dobi« št. 52 je napisal nek rogaški demokrat zelo klasičen članek, na katerega sme biti ponosen, ker kaj takega ne spravi preprost delavec skupaj! Da izve javnost kakšni so ti gospodje »demokrati«, moramo par besed izpregovoriti. Dopisnik napada našo socialno demokratično stranko, kakšne kandidate da je postavila za občinske volitve, sam pa ne vidi, da se demokrati v Beogradu klotajo s klerikalci, v Rogatcu se pa ljubimurki. Ne vidi kakšne nemškutarje imajo liberalci v svojih vrstah: Lipauca, ki je odgovoril na nek članek v nekem nemškem listu in se podpisal: »Mit Treu-Deutschem Heilgruss: Emerik Lipauca«. Gospodov imate, ki niso poprej slovensko znali, danes so pa trdi Slovenci. Farbate ljudi, naj vas volijo v občinski svet, češ samo mi smo zmogni gospodariti! Če pa bi vas ne bilo, kaj pa tedaj? Potegujete se za občinske stolce in obljubljate vse mogoče ljudem, ki bi vas volili, na drugi strani pa delate proti rogaškemu trgu, ker bi radi vse urade proč spravili, in s tem vsem ljudem v cellem okraju škodovali. Povejte, ali je to pošteno in pravično od vas? Po vašem mnenju imate samo vi pravico živeti in ubogo ljudstvo pa sme samo delati in plačevati davke, gospodarili bodo pa že gospodje! »Demokrati«, to je pri vas svoboda in pravica?

Brežice. Tukajšnje delavstvo in drugo delavno ljudstvo je še vedno tako nezavedno, da ne ceni niti organizacije, niti se zadostno ne briga za občinske volitve. Zato tudi ne bo imelo nikakega vpliva na občinsko gospodarstvo. Dva naša kandidirata na listi napredne gospodarske stranke na lastno roko, brez vednosti stranke. Kdaj se bo to ljudstvo zbudilo? V vseh kmečkih občinah je boljše, nego v našem »mestu«.

Celje. V Celju nam je okrajno glavarstvo prepovedalo na 1. mala obhod po mestu, iz kakšnega razloga, nam ni znano. Morebiti se boje gospodje videti organizirano delavstvo korakati po mestu, ker vedo, da ga ni malo! No, zahvaliti se pač morajo bogu, da je dal tisti dan deževati! Gospodje pa so nam prepovedali tudi budnico, seveda, ker radi v miru spe, železničarska godba pa je precej močna in bi res precej zaspancev zbudila iz sladkega spanja. Tudi še mnogo drugih malenkosti so nam gospodje prepovedali, ali ali končno se jih je še bog usmili s svojim dežjem. Na shodu v Unioni so tudi oblastveni gospodje pošaljali nauke socializma. Očividno oblast vprav skrbno skrbi za njihovo izobrazbo v socializmu, da vedno kakšnega pošlje na shod.

Zastopnik delavstva je "NAPREJ".

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel

hotel restavracojo „Bellevue“

ter se hočem potruditi postreči cenjenim gostom z izborno pijačo, kavo itd. ter vedno gorkimi in mrzlimi jedili.

Večji obedi in večerje za zaključene družbe po dogovoru. Sprejemajo se tudi zabavne prireditve. Za obilen obisk se priporočam

Mirko Tratnik, restavrater.

I. SANDRIN
LJUBLJANA

velika zaloga
vsakovrsnega

USNJA

kož, podplavov,
gonilnih jermenov

in boksa

na debelo

MESTNI TRG 6

Skozi desetletja izkazalo se je

v zvezi pomoči

„Schichtovo milo“

znamka „jelen“.

Njegova kakovost, izdatnost in prene zmoglosti prihrani mnogo ribanja in drgnjenja. Schichtovo milo pere v mlačni vodi bolje, kot mnoga druga mila v vroči. Pozite le na poleg stojčco varstveno znamko!

Zastopstvo za Slovenijo ima trdnja J. Globočnik in drug v Ljubljani.

